

VAN HET BESTUUR

Een kort berichtje vanuit het bestuur en uw nieuwe voorzitter in deze nieuwsbrief. Koevoet draait nu met een klein bestuur (Arie van den Berg, Piet van IJzendoorn, Boris van Oirschot, Han Schipper en een medewerker van BAS Consultancy) aangevuld met een projectteam van drie mensen: Kees van Veluw, Meike van Roekel en Gerwin Verschuur die projectonderdelen betaald uitvoeren. Verder zijn er nog wat enthousiaste mensen die zo nu en dan een zaak oppakken.

Ik heb de afgelopen periode veel respect gekregen voor hoe het lukt om met elkaar de zaken voort te zetten nu we als project en bestuur wat aan het kantelen zijn. U als lid merkt daar nog niet alles van; u krijgt nog niet die aandacht die u verdient. Maar de nieuwe opzet van de administratie om vrienden aan te melden is nu nagenoeg klaar voor gebruik. U ziet het nog niet, maar zult het spoedig kunnen merken.

Wat onze boeren wel gemerkt hebben is de vraag om een regiobijeenkomst bij te wonen onder leiding van Gerwin. Dit is voor de mensen die er waren en een prima dagdeel geweest, en ook een goede investering voor hoe nu verder. Daaruit zijn een nieuwe licentieovereenkomst en werkwijze voortgekomen om boeren en vrienden nog beter bijeen te laten komen.

Wat u misschien ook gemerkt heeft is het samen optrekken met de Stichting Wakker Dier voor de Koeiendans.

De uitzending in Vroege Vogels over de koeiendans was prima: het is voor de veehouders die mee hebben gedaan met het voor publiek en media naar buiten laten komen van de koeien een ware belevenis geweest. Kees heeft hiervoor veel werk verzet en dit was succesvol om weer bekendheid op te bouwen.

Ook een zeer belangrijk punt is de unieke samenwerking met BAS Consultancy uit Den Haag; we krijgen van hen een bijdrage in natura voor het opzetten, het bijhouden en beter laten functioneren van de administratie, toch opnieuw een grotere klus dan gedacht. Er zijn ook zaken die we beloofd hebben maar die nog niet gelukt zijn: daar werken we nu aan.

We hebben ook steeds gezocht naar de vorm van onze rol als stichting Koevoet in het verder verduurzamen van de veehouderij. Dit is altijd een speerpunt geweest, maar was een beetje naar de achtergrond geraakt. Hoe nu verder? In de nieuwe Licentie overeenkomst die gaat komen hebben we voldoende aandacht voor duurzaamheid opgenomen. Er zit weliswaar meer vrijheid in, maar ook een meer natuurlijk toezicht van de adoptievrienden: zij bepalen uiteindelijk het succes van Adopteer een Koe.

Er is veel veranderd in de veehouderij sinds de oprichting van Adopteer een koe: de boerderijen zijn door de vele initiatieven toegankelijker geworden. Ik denk aan bijdragen van de agrarische natuurverenigingen, de biologische landbouw met haar open dagen, het doorontwikkelen van speciale boerderijen (denk aan zorgboerderijen), en vele anderen zaken. Deze voorlopers, waar Adopteer een koe er ook één van is, hebben nu de open dagen zo gewoon gemaakt dat nu zo'n 60 tal FrieslandCampina boeren opnieuw op 2e pinksterdag duizenden zullen mensen ontvangen.

Samenvattend: wij gaan door, we hebben nog steeds een missie, "Beleef de boerderij, adopteer een koe" is onze nieuwe leus, die beter past bij deze tijd en waar Adopteer een Koe nu voor staat. We hopen u nog beter van dienst te gaan zijn en vele nieuwe vrienden en veehouders dit jaar te mogen begroeten!

Arie van den Berg

De Koeiendans!

En wat zal het dit jaar worden? Vorig jaar was de tango in, nu misschien de cha cha cha... Zo waren begin april de woorden van boer Klaas Rodenburg uit Uitgeest. Met een opkomst van 80 mensen inclusief een journaliste van radio Noord Holland was de koeiendans (het moment waarop de koeien weer voor het eerst de wei in mogen) op zijn bedrijf een groot succes.

In samenwerking met Wakker Dier en de Natuurweide heeft Adopteer een Koe dit voorjaar het koeiendansspektakel op een aantal bedrijven verspreid door Nederland georganiseerd. En met succes: SBS6, Vroege voegels en diverse landelijke en lokale media hebben er verslag van gedaan. Zie onderstaande links voor een weergave.

www.ophetland.tv

(klik op "zoeken" en type dan "koeiendans")

en

[http://omroep.vara.nl/Uitzending-gemist.1877.0.html?&tx_alternetnebo_pi1\[programma\]=9267176&cHash=67a5923d95](http://omroep.vara.nl/Uitzending-gemist.1877.0.html?&tx_alternetnebo_pi1[programma]=9267176&cHash=67a5923d95)

Nieuw elan voor Adopteer een Koe

In de periode van november 2008 t/m februari 2009 heeft Gerwin Verschuur 4 regionale bijeenkomsten geleid waarin boeren onderling hun ervaringen met Adopteer een Koe hebben uitgewisseld.

Een belangrijke doelstelling van de bijeenkomsten was om samen te bepalen hoe we in de toekomst verder willen gaan met het project. Ik heb op basis van de gesprekken een advies uitgebracht dat al in het bestuur is besproken en nu wordt uitgewerkt in concrete voorstellen. De hoofdlijnen van het advies zijn als volgt:

De oorspronkelijke doelen van Adopteer een Koe (verbinden en verduurzamen) worden verrijkt met een derde doel: beleving van de boerderij. Deze derde doelstelling is nodig omdat veel nieuwe adoptievrienden vooral door de boerderijbeleving worden aangetrokken. De oorspronkelijke boodschap die stamt uit de tijd van de MKZ (Mond en Klauw Zeer) uitbraak: 'Leef mee met de boer en adopteer een koe' is aan vernieuwing toe. De nieuwe boodschap luidt: 'Beleef de boerderij en adopteer een koe'. Er is rond de koeiendans (de 1^e weidegang) een nieuwe folder gemaakt met deze boodschap.

In de praktijk zijn er drie categorieën adoptievrienden te onderscheiden. Vrienden die gaan voor de boerderijbeleving, vrienden die gaan voor de verbinding met hun eigen koe of kalf, boer, boerin of boerderij, en vrienden die gaan voor een duurzame ontwikkeling van de melkveehouderij. Als oplettende lezer zal het u zijn opgevallen dat deze categorieën overeenkomen met de drie doelen van de stichting. Uiteraard zijn er ook vrienden die gaan voor twee of alledrie de doelen.

Van een boer die koeien ter adoptie aanbiedt aan adoptievrienden mag verwacht worden dat hij / zij streeft naar tevredenheid van elke adoptievriend, ongeacht de categorie. Daarbij is het zo dat niet alleen de voorkeuren van adoptievrienden verschillen maar ook die van de boeren en boerinnen. De ene boer zal zich bij voorkeur inspannen voor boerderijbeleving, een tweede voor een goed contact met de geadopteerde koe, en een derde zal zich vooral inzetten voor verbetering van het welzijn van de koeien, of voor verduurzaming van het bedrijf. Het is mooi dat die verschillende accenten er zijn want dat maakt Adopteer een Koe op elk bedrijf verschillend en als geheel dynamisch.

Diversiteit is dus mooi maar het moet natuurlijk wel duidelijk blijven wat Adopteer een Koe inhoudt. Daarom is het belangrijk dat er een helder beeld gecommuniceerd wordt van Adopteer een Koe. Dat beeld kan ontstaan rond de drie doelen waaraan door de deelnemende bedrijven inhoud wordt gegeven. Aan de basis zijn er nieuwe afspraken nodig die het kader aangeven waarbinnen de boeren, boerinnen en adoptievrienden Adopteer een Koe vormgeven. De nieuwe afspraken zijn een logisch gevolg van de drie doelen.

Hier komen ze:

1. De boer biedt melkkoeien, vleeskoeien of jongvee ter adoptie aan adoptievrienden aan.
2. De boer organiseert gastvrijheid op het bedrijf onder andere door adoptievrienden tenminste 1 keer per jaar op het bedrijf uit te nodigen.
3. De boer geeft op www.adopteereenkoe.nl een waarheidsgetrouw beeld van de eigen invulling van Adopteer een Koe op zijn / haar bedrijf.
4. De boer houdt de administratie van adoptievrienden zorgvuldig bij op de website.
5. De boer communiceert regelmatig met adoptievrienden over de gang van zaken op het bedrijf.
6. De boer maakt jaarlijks aan adoptievrienden en via de website bekend aan welk duurzaam doel de adoptiebijdrage wordt besteedt.
7. De boer neemt een keer per jaar deel aan een regiobijeenkomst om kennis en ervaring uit te wisselen met andere adoptieboeren.

De stichting zal de activiteiten van de boeren op de volgende manieren ondersteunen:

1. De stichting maakt jaarlijks per geadopteerde koe een bedrag over ter hoogte van minimaal 80% van het vastgestelde adoptiebedrag (per geregistreerde en betaalde adoptiekoe op 1 juli van dat jaar).
2. De stichting beheert de website van Adopteer een Koe, inclusief het deel waarop licentiehouders de administratie van adoptievrienden bijhouden.
3. De stichting verstrekt een gebruikersnaam en inlogcode aan de adoptieboeren waarmee zij de administratie van adoptievrienden bij kunnen houden.
4. De stichting brengt jaarlijks vier elektronische nieuwsbrieven en een jaarverslag uit.
5. De stichting maakt promotiematerialen en stelt die aan de bedrijven ter beschikking.
6. De stichting ondersteunt de regionale bijeenkomsten van boeren en boerinnen.
7. De stichting zet zich in om Adopteer een Koe verder uit te breiden en te promoten.

Deze nieuwe afspraken tussen de deelnemende boeren en de stichting worden vastgelegd in een licentie-overeenkomst. Toezicht op naleving van bovenstaande verplichtingen van boeren en de stichting ligt in eerste instantie bij de adoptievrienden. Van adoptievrienden mag verwacht worden dat zij hun boer of boerin of de stichting erop aan spreken als hieraan niet wordt voldaan. Als een adoptievriend ontevreden blijft is het uiterste sanctiemiddel een opzegging van de adoptie-overeenkomst. In deze opzet heeft elke partij (boer, adoptievriend en stichting) er belang bij dat Adopteer een Koe zich op een gezonde manier ontwikkelt.

Ik draag persoonlijk de verantwoordelijkheid voor dit advies. Het bestuur van de stichting hakt uiteindelijk de knoop door. Voordat het zover is, is er ruimte voor alle deelnemende boeren en adoptievrienden om uw zienswijze op dit advies te geven.

De volledige tekst van het advies is beschikbaar op onze website www.adopteereenkoe.nl. U kunt uw zienswijze richten aan gerwin@schepjeleven.nl. Ik zal al het commentaar verzamelen en gebundeld aan het bestuur toezenden.

Gerwin Verschuur

Voorjaar op de boerderij

Henk en Lamkje Brandsma van Ugoclooster, Bolsward

Henk Brandsma nam in 1984 het boerenbedrijf van zijn vader over, en ging in 1988 biologisch boeren. Intussen werkt hij biologisch dynamisch. Op 45 hectare land houdt hij 59 stuks melkkoeien en 21 schapen.

Op het ogenblik worden 51 koeien met de melkrobot gemolken, staan er 8 koeien droog en moeten er twee koeien droog gezet worden. Op 10 april zijn de koeien voor het eerst naar buiten gegaan. Het weiland was toen voldoende opgedroogd en er stond voldoende gras. Op het moment (begin mei) gaan de koeien alleen overdag naar buiten en worden ze s' nachts nog op stal gehouden. Eerst moet er voldoende geschikt gras groeien om s' nachts ook te beweiden. Met rantsoen beweiding (ook wel stripgrazing genoemd) krijgen de koeien elke dag een vers stukje weiland.

In maart hebben de schapen lammetjes gekregen. De 21 schapen hebben in totaal 35 lammeren gekregen. De meeste bevallingen van de gingen goed en er waren maar een paar schapen waarvan de lammeren verkeerd lagen. Lamkje heeft met de meeste bevallingen geholpen. Ze ging s' nachts ook kijken of er een schaap moest lammeren. Helaas is er een schaap overleden en zijn er twee woutertjes (leb-lammeren) die het zonder moeder moeten doen. Deze lammetjes worden bijgevoerd met speciale poedermelk en brokjes.

In de schuur was een potstal voor de jongere kalfjes en in het hok was een potstal voor de pinken en drachtige koeien.

In beide potstallen was de mestlaag ruim een meter hoog geworden! De vaste mest die uit deze potstallen komt wordt op een hoop gereden waar het verder kan composteren. Vervolgens wordt het in augustus over het weiland verspreid. Deze vaste mest is erg goed voor de bodem en voor de vogels (er komen veel insecten in).

De stierkalveren die het afgelopen jaar zijn geboren zijn verkocht aan Ecofields in Wekerom. Daar worden de stierkalveren op een biologische manier opgefokt. Ze kunnen buiten lopen en krijgen biologisch voer (www.ecofields.nl). De koekalveren die niet aangehouden zijn, zijn gekocht door een biologische boer die geen melkkoeien meer heeft. Hij heeft nog weiland waar hij ze opfokt voor andere biologische boeren.

Hoe ziet Henk zijn dag er globaal uit?

Henk ontbijt s'ochtens om 7.30. Na het ontbijt kijkt hij bij de melkrobot of alles goed functioneert. Hij vervangt het melkfilter van de robot, voert de kalveren en koeien en maakt de ligboxen schoon en strooit stro in de boxen. Na ongeveer 1,5 uur is het ochtendwerk gedaan en kan de krant worden gehaald en drinkt Henk koffie met Lamkje als zij er is. Later op de ochtend wordt er op de computer een lijst van de melkrobot bekeken en worden de attentie koeien afgelopen (koeien waar misschien iets mee is). Op de computer kan ook gezien worden of er een toename in geleiding van de melk is van alle verschillende koeien. Bij een toename van geleiding van de melk is het zoutgehalte in de melk toegenomen. Dit betekent dat er meer witte bloedcellen in de melk zitten en er een ontsteking in de uier zit. Bij een toename van geleiding worden de koeien nagelopen en krijgen de koeien pepermunt crème op de uier. De pepermuntcrème zorgt ervoor dat de doorbloeding van de uier wordt verbeterd en zo sneller herstelt. De melk van deze koeien wordt apart opgevangen.

De koeien die te laat voor melking zijn worden door de melkrobot gelaten. Een nieuw- melkse koe (koe die kort geleden heeft gekalft) mag / moet vaker in de robot dan een oud melkse koe. De koeien die niet op de attentie lijst staan mogen naar buiten. Daarna is het tijd voor verschillende klusjes die gedaan moeten worden.

Zoals bijvoorbeeld het klaar maken van de machines voor het grasmaaien in de zomer. Om 19.00u. worden de koeien weer opgehaald en s'avonds worden de attentie koeien nog een keertje langsgelopen en wordt het afgezette weiland een stukje groter gemaakt met vers gras voor de volgende dag. Natuurlijk komen op de boerderij altijd onverwachte gebeurtenissen tussendoor zoals het helpen van een koe met de geboorte van een kalf.

Toekomst

Henk en Lamkje zijn bezig het bedrijf te laten groeien om ook in de toekomst rendabel te blijven. Bij een groter bedrijf kunnen de kosten over meer koeien worden uitgesmeerd. Een reden voor uitbreiding is dat Henk en Lamkje verwachten dat de melkprijs aan de lage kant zal blijven en dat de kosten wel zullen stijgen. Aan het eind van de zomer wordt waarschijnlijk een stuk bij de ligboxenstal aangebouwd. Deze nieuwe stal wordt een serrestal, dit is een stal met een dak van plastic bogen (zie www.idagro.nl). Ook wordt bij de oude ligboxenstal de buitenmuur verlaagd naar 1 meter en bij de open ruimte wordt wind-breekgaas geplaatst. Hierdoor is er meer frisse lucht voor de koeien in de winter. Koeien kunnen namelijk beter tegen kou dan tegen een bedompte stal. Als de stal af is kunnen er meer koeien worden gehouden wat betekent dat er ook meer voer voor in de winter moet komen. Er wordt daarom 11 ha weiland in Edens bij gehuurd wat vooral voor voerwinning zal worden gebruikt. Helaas mag het vee er niet naar toe omdat ze geen oormerken dragen.

Maaidatum

Van de ruim 45 ha grasland is er 16 ha weiland met maaidatum. Dit betekent dat deze weilanden pas na de datums 8 juni, 15 juni en 22 juni gemaaid kunnen worden. Hierdoor hebben de weidevogels (er zitten veel Kievieten, grutto's, scholeksters en tureluurs) de kans te nesten en kuikens groot te brengen. De vogelwacht uit Bolsward houdt de nesten bij. Ze tellen het aantal nesten en doen aan nazorg. Als het gras wordt gemaaid zetten ze stokjes bij de nesten zodat Henk om de nesten heen kan maaien. Vorig jaar heeft Henk ook aan mozaïekbeheer gedaan.

Dit betekent dat op de percelen waar geen maaidatum op zit de plaatsen waar nesten zitten tijdelijk worden afgezet. Hiervoor staat een vergoeding van 60 euro per nest. Vorig jaar zaten er 5 nesten in het perceel. Henk vindt dat de vergoeding veel te laag is voor de papierwinkel die eromheen komt kijken. Als er nesten buiten het mozaïekbeheer liggen worden ook nestbeschermers over de nesten gezet als de koeien in het perceel weiden.

Tot slot

Op 7 juni doen Henk en Lamkje weer mee met de open dagen van Biologica. Natuurlijk zijn onze adoptievrienden dan ook van harte welkom. Adoptievrienden kunnen ook eens langskomen op een andere datum als zij in de buurt zijn. Graag even telefonisch contact om te vragen of het uitkomt.

Verwant initiatief

83 groene koeien naar Oeganda via Stichting Heifer!

De spaaractie Geef een koe voor Oeganda van de biologische zuivelmerken Groene koe en Zuiver Zuivel voor Heifer Nederland is een groot succes geworden. Met 15.000 inzendingen overtreft deze spaaractie de vorige actie met bijna 5000 inzendingen. Er zijn 83 koeien voor Oeganda bij elkaar gespaard. Een cheque voor deze koeien voor gezinnen in Oeganda zal op dinsdag 17 februari bij de biologische zuivelfabriek in

Limmen, Noord-Holland, aan Stichting Heifer Nederland worden overhandigd. Heifer Nederland overhandigt de koeien in het voorjaar aan gezinnen in Oeganda.

In Oeganda geven de koeien dagelijks vijftien liter verse melk. Dit is voor het gezin een belangrijke bron van voedsel. De gezondheid van de boerengezinnen verbetert door de dagelijkse melk of yoghurt. Melk die overblijft wordt verkocht op de markt, waardoor het gezin een inkomen verdient. Van dit inkomen kunnen kinderen naar school, medicijnen worden aangeschaft of verbeteringen aan het huis worden gemaakt. En dankzij de koeienmest levert de moestuin veel meer op.

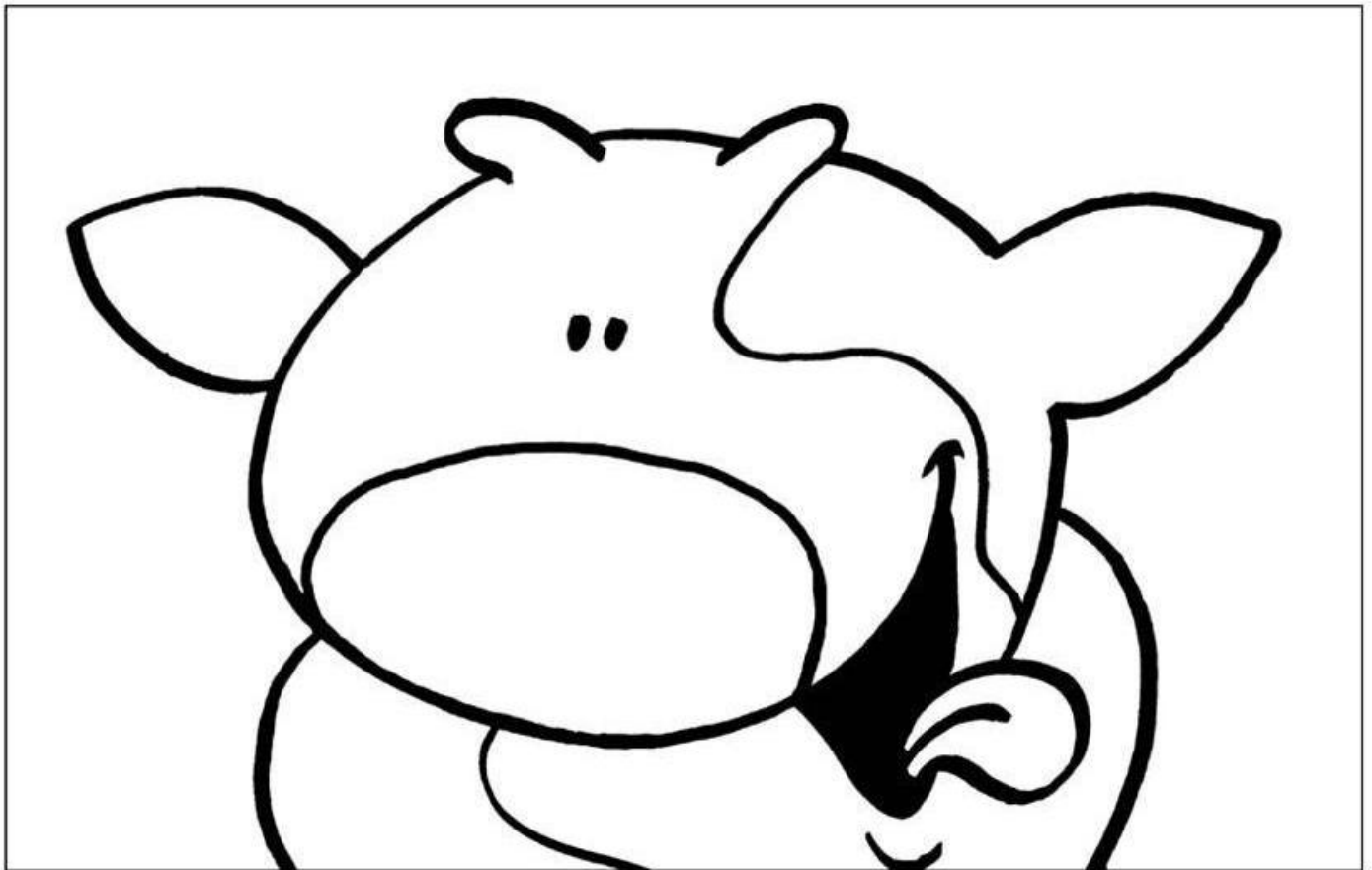
Uit het succes van deze spaaractie blijkt de grote betrokkenheid van de Nederlandse bevolking, en in het bijzonder de kopers van biologische zuivel, bij concrete vormen van ontwikkelingssamenwerking. Diverse scholen, waaronder de Vrije School in Zeist (2 koeien), en de Bronckhorstschool in Noordwijk (23 deelcertificaten) hebben actief meegespaard. Maar ook bijvoorbeeld coffee en lunchcafe Anne en Max in Haarlem (56 deelcertificaten).

Dagblad Trouw riep haar lezers op om mee te doen met de spaaractie. Via de speciale spaarkaart die via Trouw verkrijgbaar was hebben 1300 lezers meegedaan aan de spaaractie. De Trouw lezers hebben op deze manier 7 koeien bij elkaar gespaard voor gezinnen in Oeganda.

bron: <http://www.p-plus.nl/artikel.php?IK=1677>

Kleurplaat

Vrouw zoekt boer!

Dag, Ik ben Simone: een spontane, leuke vrouw van 42 jaar met krullend haar en een normaal postuur. En ik ben gek op het buitenleven. Een beetje vreemd, maar wel lekker! Ik zoek een leuke boer (of andere leuke kerel) tussen de 35 en 50 jaar om samen te genieten van de natuur. Ben je benieuwd of wil je me beter leren kennen? Schrijf dan naar:

redactiekoevoet@hotmail.com

Foto op aanvraag.

Lieve & vrolijke groet van Simone

Wil je ook in deze rubriek? E-mail de redactie!
Misschien vind jij dan wel die leuke man (of vrouw!)

redactiekoevoet@hotmail.com

Koeienpoep verwarmt een woonwijk

Lekker koud buiten? Een complete nieuwbouwwijk in Zeewolde wordt vanaf nu verwarmd door energie uit koeienmest. De poep wordt geproduceerd en verwerkt op de lokale melkveehouderij Van Beek. Volgens directeur Gijs de Man van Essent Warmte is dit het meest innovatieve mestvergistingsproject in Nederland. "Een nieuwbouwwijk met 3000 woningen wordt voorzien van de groene warmte. Die hoeveelheid huizen is uniek."

Het biogas wordt geproduceerd in een mestvergister van de boerderij. Het natuurlijke gas wordt via een 5 kilometer lange gasleiding naar de warmtecentrale van de wijk gebracht. Daar wordt met een biogasmotor (WKK) duurzame elektriciteit opgewekt. De warmte die hierbij vrijkomt, gaat via het warmtenet van Essent naar de nieuwbouwwijk. Het project wordt gesteund door de gemeente Zeewolde, Essent Warmte, stichting Warmtenetwerk en maatschap Van Beek.